



HALK SAğLIğI UZMANLARI DERNEğİ

DÜNYA KOAH GÜNÜ BİLGİ NOTU

“Akciğerinizin Fonksiyonunu Biliyor musunuz?”

Dünya genelinde milyonlarca insanın sağlığını tehdit eden Kronik Obstrüktif Akciğer Hastalığı (KOAH) konusunda farkındalığı artırmak amacıyla Dünya KOAH Günü kutlanmaktadır. Bu sene “Akciğerinizin Fonsiyonunu Biliyor musunuz?” temasıyla kutlanan Dünya KOAH günü; KOAH'ın etkilerini azaltmak, erken teğhis, tedavinin önemini vurgulamak ve hastalığın önlenmesi için toplumu bilinçlendirmek için bir fırsat sunmaktadır. Dünya KOAH Günü, Kronik Obstrüktif Akciğer Hastalığı Küresel Girişimi (The Global Initiative for Chronic Obstructive Lung Disease -GOLD) tarafından, dünya genelindeki sağlık profesyonelleri ve KOAH hasta grupları işbirliğiyle düzenlenmektedir. İlk kez 2002 yılında başlatılan bu girişim o tarihten beri KOAH'a karşı küresel mücadelenin önemli bir etkinliği haline gelmiştir (1).

KOAH, akciğerlerde hava akışının kısıtlanmasına neden olan; nefes darlığı, öksürük, balgam gibi semptomlarla kendini gösteren kronik bir inflamatuvar hastalıktır. KOAH, dünya genelinde dördüncü en yaygın ölüm nedenidir. 2021 yılında yaklaşık 3.5 milyon ölüme, yani dünya genelindeki tüm ölümlerin yaklaşık %5'ine neden olmuştur (2). Sağlık İstatistikleri Yıllığı 2022'de 2022 yılında Türkiye'de meydana gelen 504 839 ölümün %4'ünün KOAH nedeniyle olduğu rapor edilmektedir (3).

Tüm dünyada KOAH gelişimine neden olan başlıca risk faktörü tütün ve tütün ürünlerinin kullanımınıdır. Bunun yanında hava kirliliği, zararlı gazlar ve mesleki maruz kalım gibi nedenler de risk faktörleri arasında yer almaktadır (2).

KOAH, erken evrede teğhis edildiğinde ve uygun tedavi yöntemleri uygulandığında kontrol altına alınabilir. KOAH tanısı sağlık kuruluşlarında basit ve kısa sürede gerçekleştirilen “solunum fonksiyon testi” (SFT) ile konulabilmektedir (4).

KOAH tanısı konulan bir kişinin öncelikli olarak yapması gereken kullanıyorsa tütün ve tütün ürünlerini bırakmak ve varsa çevresel ve mesleki maruz kalımları ortadan kaldırmaktır. Uzun yıllar sigara içilmiş olsa bile sigarayı bırakmak, hem hastalığın gelişimi ve ilerlemesini yavaşlatmak hem de olumsuz sonuçları önlemek açısından önemli bir adımdır. Ayrıca hekim tarafından önerilen ilaç tedavisini doğru bir şekilde ve aksatmadan kullanılması önemlidir. Dengeli ve sağlıklı beslenmek ve düzenli günlük fiziksel aktivite yapmak KOAH hastaları için tedavide diğer önemli unsurlardır. Akciğer enfeksiyonları sonucunda KOAH alevlenmesinin önüne geçebilmek için grip ve pnömokok (zatüre) aşılarının olunması önerilmektedir.

Ülkemizde 65 yaş ve üzerinde olanlara grip ve pnömokok aşıları hekim reçetesi ile ücretsiz olarak yapılmaktadır. 65 yaş altında kronik hastalığı olanlara da hekim reçetesi ile bu aşılar ücretsiz olarak yapılmaktadır. Şu an mevsimsel grip sezonu içindeyiz, **grip ve pnömokok aşınızı yaptırmak için geç kalmayınız, aile hekiminize başvurunuz!**

Birlikte KOAH'a Karşı Mücadele Edelim!

Dünya KOAH Günü'nde, herkesin KOAH hakkında bilinçlenmesi ve bu hastalıkla mücadeleye destek olunması hedeflenmektedir. Unutmayın, erken teğhis hayat kurtarır. Sağlıklı bir yaşam için akciğer sağlığımızı koruyun.

HASUDER Bulaşıcı Hastalıklar Grubu adına Araş.Gör.Dr. Deniz Erdal tarafından hazırlanmıştır.



HALK SAğLIğI UZMANLARI DERNEğİ

Kaynaklar

1. Global Initiative for Chronic Obstructive Lung Disease (GOLD). About Us [Internet]. [cited 2024 Nov 1]. Available from: <https://goldcopd.org/about-us/>
2. World Health Organization (WHO). Chronic obstructive pulmonary disease (COPD) fact sheet [Internet]. [cited 2024 Nov 1]. Available from: [https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/chronic-obstructive-pulmonary-disease-\(copd\)](https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/chronic-obstructive-pulmonary-disease-(copd))
3. Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı. Sağlık İstatistik Yıllığı 2020 [Internet]. [cited 2024 Nov 1]. Available from: <https://dosyasb.saglik.gov.tr/Eklenti/48054/0/siy202205042024pdf.pdf>
4. Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı, Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü. KOAH Değerlendirme ve İzlem Kılavuzu [Internet]. [cited 2024 Nov 1]. Available from: https://hsgm.saglik.gov.tr/depo/birimler/kronik-hastaliklar-ve-yasli-sagligi-db/Dokumanlar/Rehberler/KOAH_Degerlendirme_ve_Izlem_Kilavuzu.pdf